

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ارزیابی عملکرد شرکتهای بورسی

سرشناسه	: فروتن چهر، شهاب، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: ارزیابی عملکرد شرکتهای بورسی / شهاب فروتن چهر.
مشخصات نشر	: شیراز: گنج علم، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۸ص.
شابک	: 978-622-6085-00-7 : ۱۹۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص.۱۰۹.
موضوع	: سرمایه گذاری -- تجزیه و تحلیل
موضوع	: Investment analysis
موضوع	: بورس
موضوع	: Stock exchanges
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۴ الف ۴ / ۴۵۲۹ HG
رده بندی دیویی	: ۶۳۲ / ۳۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۵۰۵۳۱

ارزیابی عملکرد شرکتهای بورسی

شهاب فروتن چهر

نام کتاب: ارزیابی عملکرد شرکتهای بورسی
ناشر: گنج علم
چاپ اول: بهار ۱۳۹۷
ویراستار: سعید طاووسی
صفحه آرا: گلنوش بروسان
طراح جلد: مریم مظفری
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۰۸۵-۰۰۰-۷
ISBN: 978-622-9085-00-7
قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

////////////////////////////////////

آدرس: شیراز- پارامونت، ابتدای خ قصر دشت، کوچه ۱، پلاک ۱
انتشارات گنج علم

تلفن: ۰۷۱۳۲۳۰۴۰۱۷

آدرس سایت: www.gpub.ir

ایمیل: Ganjelpub@gmail.com

«کلیه ی حقوق چاپ و نشر محفوظ و متعلق به ناشر است.»

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸
است. هر کسی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف (ناشر) نشر یا
بخش و عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست فصول و مندرجات آنها

۱	کلیات
۳	مقدمه
۶	تعاریف و واژه‌های تخصصی
۶	سودآوری
۶	نقطه سر به سر
۷	بازده دارایی
۷	نسبتهای نقدینگی
۸	نسبت های فعالیت (کارایی)
۸	نسبت گردش کالا
۹	نسبت گردش دارایی ها
۹	نسبت گردش سرمایه جاری
۱۰	صورت‌های مالی
۱۱	نسبت‌های مالی
۱۷	نسبت های چندگانه مالی
۱۹	تاریخچه استفاده از نسبت‌های مالی
۲۱	نقاط قوت نسبت‌های مالی
۲۱	محدودیت‌های نسبت‌های مالی

ارزیابی عملکرد

۲۵	مقدمه
	مقدمه ای بر ارزیابی عملکرد
۲۶	پیشینه ارزیابی عملکرد
۲۸	تعریف عملکرد
۲۸	تعریف ارزیابی عملکرد
۳۰	ضرورت و اهمیت ارزیابی عملکرد
۳۱	اثرات نهایی ارزیابی عملکرد
۳۲	عوامل موثر در ارزیابی عملکرد
۳۳	مفاهیم اساسی در ارزیابی عملکرد

تکنیک های شناخته شده در ارزیابی عملکرد

۳۶	تکنیک هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت
۳۷	مدل سنیک و تاتل
۳۸	ماتریس ارزیابی عملکرد
۳۹	مدل نتایج و تعیین کننده ها
۴۰	هرم عملکرد
۴۱	تکنیک کارت امتیازی متوازن
۴۴	شیوه‌های ارزیابی نسبی (به کمک نسبت‌های بازار)
۴۶	نسبت قیمت به سود هر سهم (P/E)
۴۹	نسبت قیمت به ارزش دفتری (P/B)
۵۲	نسبت قیمت به جریان نقدی هر سهم (P/CF)
۵۳	نسبت قیمت به فروش هر سهم (P/S)

بورس اوراق بهادار و روش‌های سرمایه‌گذاری در آن

۵۹	مقدمه
۶۰	پیدایش واژه‌ی بورس
۶۱	پیدایش بورس در ایران
۷۱	بورس به عنوان یک بازار
۷۲	بورس کالا
۷۳	بورس ارز (پول‌های خارجی)
۷۴	بورس اوراق بهادار
۷۶	اهمیت و ضرورت بورس اوراق بهادار
۷۶	تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه
۸۰	مزایای بورس برای سرمایه‌گذاران
۸۳	مزایای بورس برای سرمایه‌پذیران
		داد و ستد در بورس اوراق بهادار
۸۶	تالار بورس
۸۶	فهرست رسمی بورس
۸۸	تابلوی قیمت‌ها
۸۸	کارگزاری در بورس اوراق بهادار

۹۱	نحوه اداره امور بورس
۹۴	مقررات حاکم بر نحوه انجام معاملات بورس
۹۵	نحوه پذیرش اوراق بهادار در بورس
۹۷	روش‌های سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار
۱۰۲	نسبت‌های بازار و سبد سهام
۱۰۵	نتیجه گیری
۱۰۹	منابع

کلیات

مقدمه

در عصر کنونی تحولات شگرف دانش مدیریت وجود نظام ارزیابی را اجتناب‌ناپذیر نموده است؛ به گونه‌ای که فقدان نظام ارزیابی در ابعاد مختلف سازمان را، اعم از ارزیابی در استفاده از منابع و امکانات، کارکنان، اهداف و استراتژی‌ها به عنوان یکی از علائم بیماریهای سازمان قلمداد می‌نمایند.

هر سازمان به منظور آگاهی از میزان مطلوبیت و مرغوبیت فعالیت‌های خود به ویژه در محیط‌های پیچیده و پویا نیاز مبرم به نظام ارزیابی دارد. از سوی دیگر فقدان نظام ارزیابی و کنترل در یک سیستم به معنای عدم برقراری ارتباط با محیط درون و برون سازمان تلقی می‌گردد که پیامدهای آن کهنوت و نهایتاً مرگ سازمان است.

ممکن است بروز پدیده مرگ سازمانی به علت عدم وقوع یکباره آن، از سوی مدیران عالی سازمان‌ها احساس نشود.

لیکن مطالعات نشان می‌دهد فقدان نظام کسب بازخورد امکان انجام اصلاحات لازم برای رشد، توسعه و بهبود فعالیت‌های سازمان را غیرممکن می‌نماید، سرانجام این پدیده مرگ سازمانی است (عادلی، ۱۳۸۴).

مسئله ارزیابی عملکرد^۱ سالیان زیادی است که محققان و کاربران را به چالش واداشته است. سازمان‌های تجاری در گذشته تنها از شاخص‌های مالی به عنوان ابزار ارزیابی عملکرد استفاده می‌کردند؛ تا اینکه «کاپلان و نورتون» در اوایل دهه ۱۹۸۰ پس از بررسی و ارزیابی سیستم‌های حسابداری مدیریت، بسیاری از ناکارایی‌های این اطلاعات را برای ارزیابی عملکرد سازمان‌ها نمایان ساختند که این ناکارایی ناشی از افزایش پیچیدگی سازمان‌ها، پویایی محیط و رقابت بازار بود (کاپلان و نورتون^۲، ۱۹۹۲).

با توجه به اینکه هدف بازار مالی ایران ایجاد یک چشم انداز معاملاتی قابل اعتماد، مطمئن، توانمند، سودآور و مجهز به ابزارهای نوین در سطح بین‌المللی می‌باشد، لذا با در نظر گرفتن ماموریت‌های بازار بورس، موفقیت حیات آن در سایه محقق شدن ماموریت‌ها ممکن بوده و تحقق آن ماموریت‌ها نیز با وجود یک نظام پایش پیوسته و کارآمد عملکرد شرکت‌های موجود در بازار بورس میسر خواهد شد.

بنابراین، در راستای حرکت بر خطوط مشخص شده توسط استراتژی‌های بازار مالی، طراحی ارائه سیستمی کاربردی به عنوان ابزارهایی جهت ارزیابی تجزیه تحلیل جنبه‌های گوناگون عملکردی شرکت‌ها با هدف رتبه بندی آنها، ضرورتی قابل توجه است تا با استفاده از نتایج حاصل از این سیستم ارزیابی رتبه بندی، امکان ارائه چارچوب خطوط راهنمایی برای سایر اقدامات تصمیم‌گیری‌های مدیران ارشد شرکت‌ها فراهم آید که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

استفاده در مسایل برنامه ریزی سازمانی نیروی انسانی، امکان تعیین نقاط ضعف و قوت شرکت‌ها، شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهایی که ممکن است در جریان فعالیت آنها جود داشته یا نمایان شود و همچنین ایجاد یک منبع اطلاعاتی

¹ Performance Evaluation

² Kaplan & Norton

کاربردی برای افرادی که قصد خرید سهام در بازار مالی را دارند. (دلبری، ۱۳۸۰).

پیچیدگی و تنوع بسیار زیاد در عوامل اثر گذار بر عملکرد شرکت‌ها، این سوال اساسی را مقابل روی ما قرار می‌دهد که چگونه و از چه مسیری می‌توان به روشی منطقی، موثر و چند جانبه نگر برای رفع نواقص روش‌های سنتی در فرایندهای ارزیابی عملکرد شرکت‌های بازار مالی دست یافت به گونه‌ای که بتواند کارایی و بهره‌وری شرکت‌های بازار بورس را توأم با هم بسنجد (هادوی نژاد، ۱۳۸۳).

بازار مالی در ایران طی دو دهه‌ی گذشته با تغییرات سریع بی‌سابقه و بنیادین غیرقابل پیش‌بینی در فناوری، شرایط بازار و نیازمندیهای مشتری روبه‌رو بوده است و سازمان‌های تولیدی و دولتی را با مسائلی مانند تغییرات سریع و غیرقابل پیش‌بینی مواجه کرده و با افزایش رقابت حاصل از نوآوری تکنولوژیک و محیط‌های آشفته روبه‌رو گردانده است. برای مواجهه با این تغییرات، آگاهی از عملکرد شرکت‌ها در جنبه‌های مختلف کارایی و بهره‌وری به عنوان یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر فعالیت و رقابت در عرصه‌ی اقتصاد جهانی مسئله‌ای است که ذهن مدیران سازمان‌های تولیدی و دولتی در ایران را به خود مشغول کرده است (ابزری و همکاران، ۱۳۸۷).

وجود یک نظام ارزیابی عملکرد که تمامی جنبه‌های عملکرد مالی را در برگیرد، هم برای مدیران شرکت‌های بورسی و هم برای افرادی که قصد سرمایه‌گذاری در این شرکت‌ها را دارند، ضروری به نظر می‌رسد (انوری و همکاران، ۱۳۸۵).